

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавського державного аграрного університету

***IX Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**10 листопада 2022 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, в.о. ректора Полтавського державного аграрного університету.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. 157 с.

У збірнику надруковані матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

© Колектив авторів, 2022 рік

© Полтавський державний аграрний університет

2. Бондарчук Н. В. Колективні методи прийняття управлінських рішень як інструмент підвищення ефективності управління. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2018. Вип. 17. Т.2. С. 251-259. DOI: 10.15330/apred.2.17.251-259.

**Альбіна Змієвська, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Світлана Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет**

ОБЛІК ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Облік з розрахунків заробітної плати є важливим аспектом ведення будь-якого бізнесу із залученням праці найманих працівників, що, в свою чергу, може викликати широкий спектр проблем. Заробітна плата повинна використовуватися як найважливіший засіб для стимулювання до зростання продуктивності праці, поліпшення якості продукції, підвищення ефективності виробництва. Важливо, щоб облік заробітної плати був правильним, оскільки неправильна або несвоєчасна оплата праці співробітникам може серйозно зашкодити моральному духу персоналу, а недотримання податкового або трудового законодавства може призвести до значних штрафів.

В сучасних умовах господарювання мале підприємство стає ключовою ланкою підприємництва, основним місцем зайнятості більшості активного населення країни. Законодавство не встановлює якихось особливостей праці на малих підприємствах, як і не надає скорочення(полегшення роботи)в обліку.

Заробітна плата – це винагорода, виражена, як правило, грошовим чином, яку власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу відповідно до трудового договору. А її розмір, як правило, залежить від складності та умов виконуваної роботи, кваліфікації працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства. Заробітна плата – це показник, який безпосередньо залежить від ефективності виробництва, конкурентоспроможності продукції та продуктивності праці [1].

Нарахування заробітної плати, податків є досить трудомістким процесом, який вимагає великої точності, щоб забезпечити відповідну оплату працівникам і дотримання підприємством всіх нормативних актів. У бухгалтерському обліку оплати праці присутні свої особливості, які багато в чому пов'язані зі специфікою та формою власності підприємства, що вимагають більш конкретизованого і детального вивчення даної ділянки бухгалтерського обліку.

Для обліку відпрацьованого часу малі підприємства використовують форми, а саме:

- П-1 – наказ про прийом на роботу;
- П-2 – особова картка;

- П-5 – таблиця обліку використання робочого часу;
- П-6 – розрахунково-платіжна відомість;
- П-7 – розрахунково-платіжна відомість (зведена) [2].

Виплачують заробітну плату двічі на місяць. Заробітна плата складається з двох частин: заробітної плати за першу половину місяця (так званий аванс) та за другу половину місяця (безпосередньо заробітна плата). Зокрема, заробітна плата за першу половину місяця (15 календарних днів) має виплачуватися в період із 16 по 22 число, а за другу – із 1 по 7 число [3].

Податком, яким оподатковують заробітну плату працівників, є податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), який складає – 18 % та військовий збір – 1,5 %. Крім того по кожному найманому працівнику нараховується Єдиний соціальний внесок(ЄСВ), який становить 22 % від нарахованої заробітної плати або 8,41 % для людей які мають посвідчення інваліда. Керівник щодо своїх працівників є податковим агентом, який зобов'язаний нараховувати, утримувати і сплачувати податки до бюджету від імені та за рахунок працівника, подавати податковим органам податкову звітність і відповідати за порушення норм ПКУ.

При нарахуванні заробітної плати слід звертати увагу на людей, які можуть мати податкову соціальну пільгу(ПСП). Податкову соціальну пільгу – застосовують для зменшення загального місячного оподаткованого доходу, нарахованого тільки одним роботодавцем і винятково у вигляді заробітної плати. Застосування ПСП залежить від розміру заробітної плати працівника і поданої працівником заяви про її застосування.

Розмір мінімальної заробітної плати на малому підприємстві не може бути нижчим за державний, але може перевищувати його за дотримання норм і гарантій, передбачених законодавством.

Без виключення на малих підприємствах найманим працівникам повинна надаватися:

- щорічна відпустка;
- додаткова відпустка або виплата компенсації за невикористану відпустку;
- нарахування виплат за листком непрацездатності (лікарняні);
- дні без збереження заробітної плати;
- оплата відраджень.

Дотримання законодавства, вчасна сплата податків та подання звітності до податкових органів окрема відповідальна ланка бухгалтера відповідно до обліку заробітної плати. Від 01.01.2021 року податкові агенти подають нову форму №1ДФ, яка об'єднує інформацію щодо ПДФО, військового збору та ЄСВ за квартал. Податковий розрахунок подається окремо за кожний квартал (податковий період) з розбивкою по місяцях звітного кварталу протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу. Після подання звіту Пенсійний фонд оновлює інформацію в якій кожен найманий працівник може побачити свій страховий стаж роботи та тому чи іншому підприємстві [4].

Слідкувати за нововведеннями та бути завжди в ресурсі обов'язок кожного бухгалтера, адже закони постійно змінюються, а їх недотримання несе за собою штрафні санкції. Війна 2022 року вносить особливі корективи, потрібно знати, як правильно звільнити найманого працівника, нарахувати заробітну плату, відпустку чи відправити на без збереження працівника, який виїхав за кордон або не з'являється на роботу, нюанси виплати заробітної плати мобілізованим та прийняття на роботу внутрішньо переміщену особу. Всі ці питання потребують їх вирішення та точної подачі звіту з їх відображенням, щоб найманий працівник в подальшому не мав проблем.

Облік розрахунків з оплати праці є одним з найбільш відповідальних і складних напрямів роботи, що посідає одне з центральних місць у всій системі бухгалтерського обліку, а процес організації оплати праці персоналу для кожного окремого підприємства, що відноситься до сфери малого бізнесу, є по-своєму специфічним та різноманітним.

Література:

1. Закон України «Про оплату праці». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.10.2022)

2. Положення «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» від 05.12.2008 р. № 489. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0489202-08#Text> (дата звернення: 22.10.2022)

3. Лист Міністерства праці та соціальної політики № 912/13/155-10 від 09.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0912203-10#Text> (дата звернення: 22.10.2022)

4. Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 13 січня 2015 року № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1304-20#Text> (дата звернення 22.10.2022)

**Олексій Зоря, д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Дмитро Буряк, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Ярослав Сіора, здобувач вищої освіти СВО Магістр
Полтавський державний аграрний університет**

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ В АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО

Україна відома світові як одна з найбільших сільськогосподарських країн, що володіє величезним потенціалом та можливостями, приваблюючи інвестувати у її розвиток як великі міжнародні агропромислові холдинги, так і приватних інвесторів. Іноземні інвестори доволі успішно розвивають в межах нашої держави власний бізнес, створюючи нові робочі місця та інвестуючи в інновації щодо сучасних технік та технологій. Обсяги капітальних

<p>Ольга Дорошенко, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування; Іванна Матіїв, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Полтавський державний аграрний університет; Ігорь Петренко, головний фахівець з безпеки ТОВ «КЕРНЕЛ-ТРЕЙД»</p>	ОЦІНКА СТАНУ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	40
<p>Яна Дроботя, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавський державний аграрний університет; Тетяна Бедрієнко, керуюча відділення І АТ «Полтава-банк», м. Полтава</p>	МАКРОПРУДЕНЦІЙНА ПОЛІТИКА – ЗАПОРУКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	43
<p>Христина Зайцева, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Ольга Лугова, к.е. н., старший викладач кафедри обліку і оподаткування Миколаївський національний аграрний університет</p>	ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	45
<p>Любов Зварич, старший викладач кафедри менеджменту організації Одеський національний економічний університет</p>	МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У МЕНЕДЖМЕНТІ ОРГАНІЗАЦІЙ	47
<p>Альбіна Змієвська, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Світлана Тютюнник, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавський державний аграрний університет</p>	ОБЛІК ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	49
<p>Олексій Зоря, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування; Дмитро Буряк, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Ярослав Сіора, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавський державний аграрний університет</p>	КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ В АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО	51